

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/221/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118208187
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7118208187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobkyne: R. B., nar. X.XX.XXXX, bytom E. XX, Q., zastúpená JUDr. Beátou Topolčániovou, advokátkou so sídlom Vojenská 3, Košice proti žalovanému: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, Q., zastúpený JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom Štúrova 20, Košice, o zaplatenie 5.628,57 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 19. júna 2020, č. k. 42C/42/2018-411

rozhodol:

O d m i e t a odvolanie proti výrokom rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie konania a ktorým čiastočne zastavil konanie.

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobkyni 100 % trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom nevyhovet návrhu na prerušenie konania žalovaného (I), zastavil konanie v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 3% ročne zo sumy 287,87 Eur od 28.11.2016 do 28.11.2016, zo sumy 287,78 Eur od 28.11.2016 do 24.1.2017, zo sumy 287,78 Eur od 28.11.2016 do 23.2.2017, zo sumy 286,65 Eur od 28.11.2016 do 19.3.2017, zo sumy 287,78 Eur od 28.11. 2016 do 22.3.2017, zo sumy 286,28 Eur od 28.11.2016 do 25.4.2017, zo sumy 287,78 Eur od 28.11.2016 do 25.5.2017, zo sumy 287,78 Eur od 28.11.2016 do 23.6.2017, zo sumy 287,78 Eur od 28.11.2016 do 25.7.2017, zo sumy 278,78 Eur od 28.11.2016 do 23.8.2017 do zaplatenia, zo sumy 274,65 Eur od 28.11.2016 do 27.9.2017, zo sumy 274,65 Eur od 28.11.2016 do 27.10.2017, zo sumy 274,65 Eur od 28.11.2016 do 27.11.2017, zo sumy 274,65 Eur od 28.11.2016 do 22.12.2017, zo sumy 274,65 Eur od 28.11.2016 do 24.1.2018, zo sumy 280,21 Eur od 28.11.2016 do 23.2.2018, zo sumy 274,65 Eur od 28.11.2016 do 26.3.2018, zo sumy 274,65 Eur od 28.11.2016 do 27.4.2018, zo sumy 274,65 Eur od 28.11.2016 do 28.5.2018 a zo sumy 275,99 Eur od 28.11.2016 do 27.6.2018 (II), uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 5.628,57 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 287,78 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 287,78 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 287,78 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 286,65 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 287,78 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 286,28 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 287,78 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 287,78 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 287,76 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 287,78 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 274,65 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 274,65 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 274,65 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 274,65 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 280,21 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 274,65 Eur od 19.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 274,65 Eur od

19.6.2018 do zaplataenia, zo sumy 274,65 Eur od 19.6.2018 do zaplataenia a zo sumy 275,99 Eur od 13.10.2018 do zaplataenia (III), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (IV) a priznal žalobkyni nárok na náhradu 100% trov konania (V).

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplataenia sumy 5.628,57 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8% ročne od 28.11.2016 do zaplataenia, na podklade tvrdenia, že Zmluvou o splátkovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.8.2007, uzatvorenou medzi Slovenskou sporiteľnou a.s. ako veriteľom a žalovaným v hmotnoprávnom postavení dlžníka (ďalej tiež len „úverová zmluva“), žalovaný prevzal úverový záväzok vrátiť poskytnuté peniaze (1.600.000,- Sk resp. 53.110,27 Eur) s úverovými nákladmi, splnenie ktorého bolo zabezpečené záložným právom na nehnuteľnostiach evidovaných v katastri nehnuteľností na LV č. XXX pre kat. úz. Z. ako pozemky registra „C“ parc. č. XXX a XXX a stavba domu č. súpis XXXX na parc. č. XXX (ďalej tiež len „nehnuteľnosti“), ktorých je žalobkyňa podielovou spoluvlastníčkou. Počas trvania manželstva strán (od 12.1.2008 do 4.4.2016) boli dohodnuté úverové splátky uhrádzané a žalovaný na úver plnil aj po rozvode manželstva, až do mesiaca november 2016, kedy svoj úverový záväzok prestal plniť. Od toho času platila úverové splátky žalovaná, v snahe vyhnúť sa realizácii záložného práva na nehnuteľnostiach, pričom postupne tak na úverový záväzok žalovaného zaplatila (tiež) žalovanú istinu (pozn. odvolacieho súdu: žalobkyňa platila úverové splátky aj v priebehu konania pričom k 31.1.2020 spolu zaplatila 10.455,- Eur). Na výzvu žalobkyne o poskytnutie náhrady za toto plnenie (jeho časti v sume 5.252,58 Eur) z 18.6.2018 žalovaný nereflektoval.

3. V priebehu konania vzala žalobkyňa žalobu v časti uplatnených úrokov z omeškania nad výšku 5% ročne späť a vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania zároveň so súhlasom súdu zmenila žalobu tak, že sa domáhala priznania úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po zaplataení tej - ktorej mesačnej úverovej splátky za žalovaného. V späťvzatej časti súd prvej inštancie konanie zastavil s použitím ust. § 145 ods. 2 C.s.p.

4. Vzájomnou žalobou sa žalobca v konaní domáha zrušenia a vysporiadania podielového spoluvlastníctva strán k nehnuteľnostiam. Predmetom širšieho vysporiadania je podľa jeho návrhu nárok, vyplývajúci z toho, že z výlučných prostriedkov zaplatil kúpnu cenu za spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach (z prostriedkov jemu poskytnutého úveru), úverové splátky pred uzavretím manželstva so žalobkyňou a aj niektoré z úverových splátok splatné po rozvode manželstva. Do výšky uplatneného nároku si žalovaný z titulu zaplataenia kúpnej ceny za žalobkyňu uplatnil svoju pohľadávku aj na započítanie. Uznesením zo dňa 6.5.2020 súd prvej inštancie vylúčil vec o vzájomnej žalobe na samostatné konanie.

5. Vo vzťahu k ostávajúcej časti predmetu konania (nedotknutej späťvzatím ani vylúčením na samostatné konanie), súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel zo zistení v podstatnom zodpovedajúcim tvrdeniam žalobkyne (tak ako sú uvedené v bode 2 odôvodnenia), považujúc ich sčasti za nesporné a sčasti za objektivizované na základe vykonaných dôkazov. Na takto ustálený skutkový stav prvoinštančný súd aplikoval ustanovenia § 451 ods. 1 a 2, § 454 a § 489 zák. č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, v aktuálnom znení, právne posúdil postupné úhrady žalobkyne na úverový záväzok žalovaného v celkovej sume 5.628,57 Eur ako plnenie toho, čo mal podľa práva plniť žalovaný sám a na tomto základe dospel k záveru, že žalovanému vznikla povinnosť toto plnenie žalobkyni vydať zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka. Tento záväzok podľa záveru súdu prvej inštancie nezanikol na základe započítacieho prejavu žalovaného, urobeného v rámci jeho procesnej obrany v spore, nakoľko usúdil, že v čase rozhodujúcom pre posúdenie spôsobilosti vzájomných pohľadávok na započítanie, z pohľadu kritérií vymedzených v § 580 a § 581 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda v okamihu splatnosti neskôr zročnej pohľadávky, bola pohľadávka žalovaného už premlčaná. K tomuto záveru súd prvej inštancie dospel na podklade úvahy, že žalovaný sa o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a tom, kto je zaň zodpovedný, dozvedel v okamihu zaplataenia celej kúpnej ceny, a teda aj časti pripadajúcej na žalobkyňu. Nasledujúceho dňa (16.9.2007) začala plynúť dvojrôčná premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uplynula dňa 16.9.2009. V čase keď sa stretli započítavané pohľadávky (v okamihu splatnosti pohľadávky žalobcu, za ktorý s použitím § 563 Občianskeho zákonníka považoval doručenie podania so započítacou námietkou žalobkyni dňa 14.11.2018) teda bola pohľadávka žalovaného už premlčaná, čo ju vylučovalo z možnosti započítania (§ 581 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Vo vzťahu k sporným časovým súvislostiam splatnosti pohľadávky žalovaného súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný nepreukázal, že „...žalobkyňu vyzval na zaplataenie polovice kúpnej ceny v emailovej komunikácii strán sporu z 20.5.2016 do 17.3.2017

a ani od 26.1.2017 do 23.3.2017...“, teda že splatnosť nastala skôr ako až v priebehu tohto konania. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s tou časťou obrany žalovanej, v rámci ktorej s poukazom na obsah e-mailovej komunikácie strán v období od 13.3.2017 do 17.3.2017 argumentoval, že plnenie žalobkyne vyplývalo z ich dohody. Podľa jeho názoru totiž „...v žiadnom prípade z uvedenej komunikácie nevyplýva dohoda strán sporu podľa § 534 OZ, žalovaným uvedené vety sú vytrhnuté z celkového kontextu emailovej správy z 13.3.2017, kde žalobkyňa uvádza, dobrý deň, som ochotná platiť....takže zaplať splátku teraz ty....ďalej aj z komunikácie z 17.3.2017 vyplýva, že žalovaný iba verí, že splátku z hypotekárneho úveru a splátku z omeškania po splatnosti 71 dní žalobkyňa uhradí. Vo vzájomnej komunikácii žalobkyňa uviedla na výzvu žalovaného na zaplatenie splátky po dátume splatnosti, aby niektorú splátku plnil teraz on“. Z pohľadu prvoinštančného súdu dohoda ohľadom platenia splátok medzi stranami uzavretá nebola, pričom žalobkyňa plnila na úverový záväzok žalovaného z dôvodu obavy pred realizáciou výkonu záložného práva bankou. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvej inštancie vysporiadal tiež s prejavom žalobcu, ktorým si voči žalobkyni v konaní uplatnil pohľadávku z nadužívania nehnuteľností v sume 5.500,- Eur. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na to, že v podaní zo dňa 5.3.2020 žalovaný žiadal, aby mu žalobkyňa uvedenú sumu uhradila, čo posúdil ako návrh na pripustenie zmeny vzájomnej žaloby, spočívajúcej v rozšírení uplatneného nároku na zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva tiež o zaplatenie peňažnej sumy z titulu výlučného užívania spoločných nehnuteľností žalobkyňou. Pokiaľ sa žalovaný na pojednávaní dňa 19.6.2020 vyjadril v to zmysle, že podaním z 5.3.2020 si uplatnil pohľadávku z nadužívania nehnuteľností v sume 5.500,- Eur na započítanie proti uplatnenému nároku, prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku skonštatoval, že „...z podania z 5.3.2020 nevyplýva, že ním došlo k započítaniu, ale k rozšíreniu žaloby, k vzneseniu hmotnoprávnej námietky započítania tak došlo až na pojednávaní dňa 19.6.2020“. Na takto uplatnenú kompenzačnú námietku súd prvej inštancie neprihliadal, s poukazom na to, že „...už na pojednávaní dňa 27.2.2020, uviedol, že uplatní sudcovskú koncentráciu na ďalšom pojednávaní. Zároveň v rámci poučenia doručeného žalovanému už v rámci prípravy pojednávania dňa 10.12.2018, bol žalovaný poučený o sudcovskej koncentrácii, preto na pojednávaní dňa 19.6.2020 súd s ohľadom na zachovanie zásady hospodárnosti a rýchlosti konania uplatnil sudcovskú koncentráciu“. Podľa jeho posúdenia „...započítacia námietka uplatnená na pojednávaní dňa 19.6.2020, nebola uplatnená včas, pretože strana ju mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania“. Na podporu tohto procesného prístupu súd prvej inštancie odkázal na záver vyplývajúci z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 530/2018 z 15. novembra 2018, v zmysle ktorého, keďže sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, spadá do jeho kompetencie rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať. Napokon zdôraznil v tejto spojitosti, že vzhľadom na vyjadrenie v podaní z 5.3.2020, je nárok z tzv. nadužívania nehnuteľností predmetom ďalšieho posudzovania (z hľadiska naplnenia podmienok prípustnosti zmeny žaloby) v konaní o vylúčenej časti konania, čo podľa jeho názoru bráni možnosti prihliadať naň zároveň ako na započítaciu námietku. Za omeškanie žalovaného so splnením uloženej peňažnej povinnosti prvoinštančný súd priznal žalobkyni úroky z omeškania s použitím ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v percentuálnej výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších zmien a doplnkov. Počiatok omeškania pritom prvoinštančný súd ustálil s použitím ust. § 563 Občianskeho zákonníka od právnej skutočnosti výzvy na plnenie, za ktorú v okolnostiach prípadu považoval e-mailovú správu žalobkyne zo dňa 18.6.2018 vo vzťahu k úverovým splátkam zaplateným za žalovaného do toho času a doručenie žaloby (dňa 12.10.2018) vo vzťahu k splátke 275,99 zročnej 27.6.2018. Pokiaľ sa žalobkyňa domáhala úrokov z omeškania nad tento rozsah, v tejto časti súd prvej inštancie žalobu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania prvoinštančný súd odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. plným procesným úspechom žalobkyne v spore, vychádzajúc pri tom z toho, že úroky z omeškania, vo vzťahu ku ktorým bola žaloba vzatá čiastočne späť, neboli samostatným predmetom konania. Napokon nevyhovenie návrhu žalovaného na prerušenie konania do času skončenia konania vo vylúčenej veci súd prvej inštancie odôvodnil v intenciách § 164 C.s.p. tým, že v tomto konaní sa nerieši otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie v tomto spore.

6. Proti tomuto rozsudku, až na výrok o zamietnutí žaloby v prevyšujúcom rozsahu (IV), podal žalovaný odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní žalovaný v prvom rade vytkol súdu prvej inštancie spôsob, akým sa vysporiadal s jeho námietkou, ktorou si uplatnil na započítanie pohľadávku z nadužívania v sume 5.500,- Eur. V súvisiacej argumentácii vyzdvihol, že podaním z 5.3.2020 jednoznačne uplatnil, aby

mu žalovaná uhradila sumu 5.500,- Eur a že na pojednávaní dňa 19.6.2020 uviedol, že ide o započítaciu námietku proti žalovanému nároku. Poznamenal v tejto spojitosti, že zo samotného § 147 ods. 2 C.s.p. vyplýva, že prejav, ktorým žalovaný proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku do výšky uplatneného nároku sa posudzuje ako prostriedok procesnej obrany žalovaného. Pokiaľ za tejto situácie súd prvej inštancie na kompenzačnú námietku neprihliadal žalovaného z dôvodu uplatnenej sudcovskej koncentrácie, vo svojom procesnom postupe sa dopustil pochybenia a odvolateľovi tým podľa jeho nazerania uprel procesné práva v takom rozsahu, že tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Žalovaný namietal aj proti samotnému spôsobu uplatnenia koncentrácie. Poukázal na to, že z vyjadrenia konajúcej sudkyne na pojednávaní dňa 27.2.2020 vyplynulo, že postup podľa § 153 C.s.p. mienil uplatniť na pojednávaní nariadenom na deň 19.6.2020, inými slovami povedané, že ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany nebude možné uplatňovať po tomto pojednávaní. Z pohľadu odvolateľa sa súd prvej inštancie dopustil procesného pochybenia aj tým, že na pojednávaniach dňa 9.1.2020 a 27.2.2020 v rámci predbežnej informácie o spôsobe právneho posúdenia veci upovedomil strany o aplikácii §§ 451, 580, 573, 463, 545 a 588 Občianskeho zákonníka a že až na pojednávaní dňa 19.6.2020, na ktorom došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku, v štádiu pred prednesom záverečných rečí, strany oboznámil s tým, že „obidva nároky“ právne posudzuje podľa § 454 Občianskeho zákonníka. Podľa argumentácie žalovaného ho prvoinštančný súd týmto postupom vylúčil z možnosti uplatnenia prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany zodpovedajúcich súdom prvej inštancie prezentovanému právnomu názoru. Zdôraznil v tejto spojitosti, že sám prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vyjadril, že pokiaľ by nárok žalobkyne kvalifikoval v súlade s jej právnou argumentáciou podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, žalovaný by k nemu nemal pasívnu vecnú legitimitáciu. V súvisiacej argumentácii odvolateľ prirovnal povinnosť upovedomiť strany s predbežným právnym posúdením veci k povinnosti odvolacieho súdu, vyplývajúcej z § 382 C.s.p., umožniť stranám vyjadriť sa k použitiu iného než súdom prvej inštancie aplikovaného právneho predpisu. Prezentoval zároveň názor, že neposkytnutím lehoty na vyjadrenie k použitiu iného právneho predpisu dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie. Vo vzťahu k spôsobu právneho posúdenia veci, žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie pri posudzovaní započítateľnosti jeho pohľadávky, vyplývajúcej zo zaplattenia kúpnej ceny za žalobkyňu, nezohľadnil, že podľa § 114 Občianskeho zákonníka premlčacia doba vo vzťahu k právam medzi manželmi neplynie. V danom prípade preto podľa argumentácie žalovaného nemožno do plynutia premlčacej doby započítať obdobie od uzavretia manželstva strán dňa 12.1.2008 až do jeho rozvodu dňa 4.4.2016. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie, že plnenie žalobkyne nebolo výsledkom ich dohody; poukázal pri tom na to, že vo vzájomnej komunikácii sa žalobkyňa zrozumiteľne vyjadrila, že „hypotéku bude splácať“. Žalovaný v odvolaní argumentoval tiež amorálnosťou výkonu práva žalobkyňou, pretože „...umožňuje žalobkyni profitovať zo svojho konania, ktorým bez právneho dôvodu zasiahla do záležitosti žalobcu“. Odvolateľ v tejto spojitosti poukázal na to, že právom aprobované konanie bez príkazu predpokladá v zmysle §742 Občianskeho zákonníka odvracanie hrozacej škody. V danom prípade ale žalobkyni škoda nehrozila; jednak záložný veriteľ k výkonu záložného práva nepristúpil, jednak, a ak by k tomu aj došlo, mohla žalobkyňa zabrániť predaju zálohu úhradou pohľadávky a jednak, pokiaľ by k realizácii záložného práva došlo, žalobkyni by boli peniaze získané predajom nehnuteľností po odpočítaní záväzku žalovaného, vyplatené. Podľa žalovaného vyhovením žalobe súd fakticky „...akceptoval zásah žalobkyne do autonómie vôle žalovaného, ako účastníka právneho vzťahu so Slovenskou sporiteľňou, a.s., bez toho, aby takýto zásah bol akýmkoľvek spôsobom legitimizovaný“. Napokon žalovaný v odvolaní vytkol súdu prvej inštancie, že nevyčkal do skončenia konania o zrušení a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Argumentoval v tejto spojitosti, že uplatnený nárok žalobkyne predstavuje len jeden z čiastkových aspektov podielového spoluvlastníctva, a preto podľa jeho názoru nie je spravodlivé rozhodnúť mimo rámca komplexného vysporiadania. Inak podľa jeho presvedčenia dochádza na strane žalobkyne k vzniku nespravodlivej výhody. Svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na procesné pochybenie súdu prvej inštancie pri odôvodňovaní napadnutého rozsudku a vytýkajúcimi tiež nesprávnosť skutkových zistení na základe vykonaných dôkazov a nedostatky právneho posúdenia veci, žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. Odvolací súd poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová,

J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu v prvom rade prisvedčila správnosti procesnému postupu prvoinštančného súdu, pokiaľ ide o ním uplatnenú koncentráciu konania, vyzdvihujúc pritom skutočnosť, že súd prvej inštancie strany o koncentrácii upovedomil a poskytol im priestor na uplatnenie ďalších prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany do času nariadeného pojednávania. Odhladnuc od toho, pohľadávka z nadužívania nehnuteľností nemohla byť podľa žalobkyne účinne započítaná, preto, že podľa jej názoru žalovaný nepreukázal jej existenciu. V súvisiacej argumentácii žalobkyňa akcentovala skutočnosť, že žalovanému nič nebránilo nehnuteľnosti užívať a že dokonca ho na to vo vzájomnej komunikácii výslovne aj vyzývala. Žalobkyňa rozporovala tiež výšku pohľadávky započítanej žalovaným, dôvodiac, že až na potvrdenie realitnej kancelárie o výške nájomného za obdobné nehnuteľnosti, nebola v konaní objektivizovaná. V reakcii na odvolaciu námietku, vytýkajúcu rozpor uplatneného nároku s dobrými mravmi, žalobkyňa vo vyjadrení zdôraznila amorálnosť správania sa práve žalovaného, ktorý prestal splácať úverový záväzok voči banke s úmyslom, aby ho ďalej plnila ona. Žalobkyňa sa stotožnila aj spôsobom posúdenia otázky premlčania pohľadávky, ktorú žalovaný v konaní uplatnil na započítanie a na podporu jeho správnosti vo vyjadrení argumentovala, že aj s prihliadnutím na neplynutie premlčacej doby medzi manželmi, došlo k premlčaniu tejto pohľadávky dňa 8.12.2017. Na dôvažok žalobkyňa vo vyjadrení odmietla interpretáciu okolností, za ktorých došlo z jej strany k plneniu na úverový záväzok, akcentujúc fakt, že žalovaný úverové splátky neplnení s vedomím, že prípadnou realizáciou záložného práva vznikne škoda predovšetkým jej.

8. Výrok rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcom rozsahu (IV) odvolaním nebol napadnutý. V tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť v zmysle ust. § 367 ods. 2 C.s.p., a preto v nej nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

9. Podľa § 355 ods. 1 C.s.p., proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

10. Podľa § 166 ods. 2 C.s.p., ak sa v žalobe uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd konania spojil, súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

11. Podľa § 355 ods. 2 C.s.p., proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

12. Podľa § 357 ods. 1 C.s.p., odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

13. Podľa ust. § 386 písm. c) C.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie (tiež) ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

14. Výpočet uznesení, vydaných v civilnom sporovom konaní, proti ktorým je prípustné odvolanie, je v citovanom ust. § 357 ods. 1 C.s.p. vymedzený taxatívne, z čoho s použitím ust. § 355 ods. 2 C.s.p., vyplýva, že možnosť napadnúť odvolaním uznesenie v tomto taxatívnom výpočte neuvedené, právna úprava vylučuje - odvolanie je neprípustné. Nakoľko proti rozhodnutiu, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie konania (I) zákon (ust. § 355 ods. 2 v spojení s § 357 ods. 1 C.s.p.) odvolanie neprípúšťa, v súlade s ust. § 386 písm. c) C.s.p. odvolanie žalovaného, smerujúce proti tomuto výroku rozsudku, odvolací súd odmietol.

15. Podľa ust. § 363 C.s.p., v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

16. Podľa ust. § 373 ods. 1 C.s.p., ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

17. Podľa ust. § 386 písm. d) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie (tiež), ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

18. Odvolanie žalovaného síce výslovne smerovalo aj proti výroku napadnutého rozsudku o čiastočnom zastavení konania, avšak bez akéhokoľvek vyjadrenia vytykaných nesprávností tejto časti rozhodnutia. Nakoľko pre chýbajúci údaj o konkrétnom odvolacom dôvode, na doplnenie ktorého súd podľa citovaného ust. § 373 ods. 1 veta druhá C.s.p. zásadne nevyzýva, v odvolacom konaní nebolo možné dotknutý výrok rozsudku preskúmať, odvolací súd v súlade s citovaným ust. § 386 písm. d) C.s.p., odvolanie žalovaného aj proti zastavujúcemu výroku (II), odmietol.

19. Vo vzťahu k ostatným častiam rozsudku (napadnutému vyhovujúcemu výroku III a tiež závislému výrokom o trovách konania V) Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že nie je (odvolanie) dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 22.12.2021 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu, pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

20. Odvolací súd sa v intenciách odvolaním vymedzeného zamerania odvolacieho prieskumu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení ťažiskovo konštatuje, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1 C.s.p.), a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá C.s.p.). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalovaného v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C.s.p.), odvolací súd dodáva:

21. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný sa proti žalobe najprv (v podaní z 29.10.2018) bránil argumentáciou spochybňujúcou existenciu právneho základu uplatneného nároku a len pre prípad odlišného posúdenia súvisiacich právnych otázok súdom, vzniesol kompenzačnú námietku, ktorou si v konaní uplatnil na započítanie pohľadávku (časť do výšky žalovanej sumy), ktorá podľa jej skutkového vymedzenia vznikla zaplatením kúpnej ceny za prevod vlastníckeho práva k spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach o veľkosti 1/2 k celku (aj) za žalobkyňu. V ďalšom priebehu konania (podaním z 8.1.2020) sa žalovaný vzájomnou žalobou domáhal zrušenia a vysporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam a uplatnil si tiež nároky majúce s týmto majetkovým spoločenstvom bezprostrednú súvislosť (ostávajúca časť kúpnej ceny zaplatenej za žalobkyňu a náhrada za investície vynaložené na spoločné nehnuteľnosti z vlastného). Na pojednávaní dňa 27.2.2020 súd prvej inštancie deklaroval, že sa s pohľadávkou uplatnenou žalovaným na započítanie vysporiada ako s procesnou obranou v spore a že ostávajúce nároky, posúdené ako vzájomná žaloba, vylúči na samostatné konanie. Prvoinštančný súd zároveň určil stranám lehotu 7 dní na uplatnenie ďalších prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany a upovedomil ich o tom, že "...uplatňuje sudcovskú koncentráciu na ďalšom pojednávaní...". V podaní zo dňa 5.3.2020 žalovaný skutkovo vymedzil, z pohľadu dovtedajšieho priebehu konania, nový nárok z titulu nadužívania nehnuteľností žalobkyňou, so žiadosťou, "...aby mu žalobkyňa uvedenú sumu (5.500 Eur - 250,- Eur mesačne za obdobie mesiacov máj 2018 až február 2020) uhradila". Napokon až na pojednávaní dňa 19.6.2020 sa žalovaný vyjadril v tom zmysle, že pohľadávku na zaplatenie sumy 5.500,- Eur si uplatňuje na započítanie.

22. Podľa posúdenia odvolacieho súdu, vo svetle týchto faktov nemožno prvoinštančnému súdu ani len v najmenšom vytknúť, že prejav žalovaného v podaní zo dňa 5.3.2020 neposúdil ako kompenzačnú námietku. V procesných súvislostiach preto, že to nezodpovedá jeho obsahu a nenasvedčuje tomu ani procesná situácia, v ktorej bol tento procesný prejav urobený. Žalovaný totiž v podaní zo dňa 5.3.2020 jasne uviedol, že žiada aby mu žalobkyňa sumu 5.500,- Eur zaplatila, pričom v nadväzujúcom texte ani len nenaznačil, že uvedenú pohľadávku započítava na žalobou uplatnený nárok. Uvedené nemožno nepriamo vyvodiť ani v širších súvislostiach žalovaným prezentovanej argumentácie a návrhu na rozhodnutie vo veci, nakoľko ako už bolo zmienené, žalovaný pohľadávku žalobkyne neuznal a na započítanie, hoc ako eventualitu svojej procesnej obrany, si uplatnil už inú svoju pohľadávku, s ktorou sa v tejto konštelácii v dôvodoch napadnutého rozhodnutia náležite vysporiadal aj súd prvej inštancie. Odhliadnuc od toho, ani v rovine hmotného práva nemožno prejavu žalovaného v podaní 5.3.2020 pripísať účinky započítania. Podmienka splatnosti započítavanej pohľadávky (§ 581 ods. 2 Občianskeho zákonníka) totiž nie je splnená, pokiaľ výzva na zaplatenie podľa § 563 Občianskeho zákonníka a samotný započítací prejav sú obsiahnuté v jednej písomnosti (por. napr. uznesenie NS ČR sp. zn. 33 Odo 1642/2006 zo dňa 25.2.2009). Za tejto situácie súd prvej inštancie celkom opodstatnene považoval započítanie na pohľadávku z nadužívania nehnuteľností za prostriedok procesnej obrany uplatnený až na pojednávaní dňa 19.6.2020. To v kontexte skutočností, že žalobkyňa základ i výšku nároku z nadužívania nehnuteľností neuznala a kvalifikovane poprela tvrdenia, na ktorých bol skutkovo vystavaný, prirodzene determinovalo nevyhnutnosť doplnenia dokazovania, ktoré by sa v okolnostiach prípadu bezpochyby nezaobišlo bez nariadenia ďalšieho pojednávania. Preto procesnému postupu súdu prvej inštancie, ktorý na takto uplatnený prostriedok procesnej obrany neprihliadal, niet čo vytknúť ani z pohľadu ním konkrétne určených časových rámcov pre uplatňovanie procesných nástrojov stranami, ani z pohľadu predpokladov pre uplatnenie sudcovskej koncentrácie, vyplývajúcich z § 153 C.s.p. Súd prvej inštancie v tejto spojitosti výstižne poukázal na tézu formulovanú Ústavným súdom SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 530/2018 z 15. novembra 2018, v zmysle ktorej spadá do kompetencie príslušného sudcu rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať. Odvolací súd len na jej argumentačné dotvorenie upriamuje pozornosť tiež na výstižný záver vyplývajúci z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/43/2018 z 26. februára 2019, v zmysle ktorého „Účelom sudcovskej koncentrácie konania bolo zabezpečiť rýchlosť a hospodárnosť súdneho konania a zamedziť tak špekulatívnemu postupu strán (napr. v podobe oneskorene predkladaných vyjadrení obsahujúcich nové skutkové tvrdenia alebo nové návrhy na vykonanie dokazovania, ktoré bolo možné predložiť v skoršom štádiu konania) smerujúcemu k zbytočnému predlžovaniu konania (a k vzniku prietahov v konaní), a zabezpečiť tak, aby poskytnutie súdnej ochrany bolo rýchle a účinné. Táto skutočnosť je o to výraznejšia, ak je strana sporu zastúpená advokátom, ktorý by mal chápať význam a dôsledky sudcovskej koncentrácie konania, a ktorý by mal mať dostatočné vedomosti na to, aby posúdil, že nerešpektovanie výzvy súdu spojenej so sudcovskou koncentráciou môže mať za následok stratu sporu na strane svojho klienta“.

23. Žalovaný v odvolaní ani len nenaznačuje podstatu argumentačnej opory ním prezentovaného názoru, že súd je povinný poskytnúť stranám lehotu na vyjadrenie k deklarovanej spôsobe predbežného právneho posúdenia veci. Už len z faktického hľadiska táto odvolacia námietka žalovaného nemôže obstáť, preto, že odvolateľ mal procesný priestor vyjadriť sa k súdom prvej inštancie predbežne vyjadrenému spôsobu právnej kvalifikácie oboch posudzovaných pohľadávok (žalovaného nároku i pohľadávky žalovaného uplatnenej na započítanie), tento priestor reálne využil a o jeho rozšírenie do času vyhlásenia napadnutého rozsudku nepožiadaval. Právo vyjadriť sa k právnej stránke veci je naplnené tým, že je strane umožnenie vyjadriť sa k naznačenému spôsobu právneho posúdenia veci. Nemenej podstatným je v tejto súvislosti i to, že prípadné pochybenie v tomto smere v konečnom dôsledku nemôže uprieť stranám ich procesné oprávnenia, nakoľko, ako vyplýva aj zo záveru Najvyššieho súdu SR v uznesení sp. zn. 8Cdo/137/2017 z 27. septembra 2018, z povahy procesnej povinnosti uviesť (tiež) predbežné právne posúdenie veci je zrejmé, že k zhojeniu („skonzumovaniu“) jej prípadného nesplnenia dochádza samotným rozhodnutím súdu, v dôvodoch ktorého v zmysle § 220 ods. 2 je súd povinný uviesť aj ako vec právne posúdil. Náprava prípadného nesprávneho postupu súdu prvej inštancie v tomto smere je daná tiež možnosťou podania odvolania ako riadneho opravného prostriedku, ktorý v predmetnej veci využil aj žalovaný.

24. V odvolaní žalovaný správne argumentuje, že vo vzťahu k právam medzi manželmi premlčacia doba v zmysle § 114 druhá veta Občianskeho zákonníka, neplynie. I napriek tomu, že súd prvej

inštancie pri posudzovaní spôsobilosti na započítanie vzájomných pohľadávok strán z hľadiska premlčania, túto skutočnosť prehliadol, v konečnom dôsledku je jeho záver, že v čase rozhodujúcom pre posúdenie platnosti započítania (dňa 14.11.2018, kedy sa stala zročnou neskôr splatná pohľadávka), bola pohľadávka žalovaného už premlčaná, správny, nakoľko ako v konaní výstižne argumentovala žalobkyňa, pri zohľadnení, že v čase trvania manželstva strán (od 16.9.2007 do 4.4.2016) premlčacia doby neplynula, k premlčaniu pohľadávky žalovaného z titulu zaplatenia kúpnej ceny za žalobkyňu, došlo uplynutím subjektívnej premlčacej doby dňa 8.12.2017.

25. Odvolací súd nevzhladol priestor pre odlišný spôsob právneho posúdenia veci ani v argumentácii žalovaného, v rámci ktorej vyzdvihol potrebu kvalifikovať uplatnený nárok žalobkyne tiež z hľadiska úpravy v § 742 a nasl. Občianskeho zákonníka. Odvolateľ totiž v tejto časti svojich odvolacích námietok prehliadol, že žalobkyňa sa v tomto konaní nedomáha náhrady nákladov vynaložených v súvislosti s obstaraním jeho záležitosti, ale vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré následkom plnenia v prospech veriteľa žalovanému vzniklo. Evidentne sa jedná o nároky odlišné z hľadiska právnej skutočnosti vzniku, na rozlišovanie ktorých je potrebné reflektovať aj pri ich právnej kvalifikácii.

26. Napokon odvolací súd nevzhladol dôvodnou ani námietku žalovaného, ktorou spochybnil morálny rozmer výkonu práva žalobkyňou. Odvolací súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že súdna prax zaujala názor, že, postup súdu podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka má miesto len vo výnimočných situáciách, kedy k výkonu práva dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov či uspokojenie iných potrieb, kedy hlavná alebo aspoň prevažujúca motivácia je úmysel poškodiť či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva), prípadne kedy je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak aj na postavení niektorého z nich navonok. Zároveň platí, že korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprímerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. Odvolací súd v okolnostiach tohto prípadu nevzhladol ani len náznak niektorej z práve zmienených súvislostí, ktoré v právnej praxi viedli k záveru o nemorálnosti výkonu práva jeho nositeľom. Platenie dlhu za žalovaného, zabezpečeného záložným právom na nehnuteľnostiach v spoluvlastníctve žalobkyne, ktoré sú zároveň jej bydliskom, za situácie, keď žalovaný prestal svoj úverový záväzok plniť, a tým bezprostredne privedil hrozbu výkonu záložného práva, akiste nemožno primárne považovať ani za špekulatívne ani za vedené motívom škodlivo pôsobiť proti oprávneným záujmom odvolateľa. Obdobne odvolací súd nepovažoval za amorálne uplatňovanie pohľadávky žalobkyňou oddelene od riešenia iných sporných nárokov strán. Už vôbec nie v kontexte neukončeného konania o zrušenie a vysporiadanie (aj v širšom zmysle) podielového spoluvlastníctva strán, vo vzťahu ku ktorému je potrebné pripomenúť, že práve z tohto dôvodu (v tom čase sa jednalo o samostatné konanie na základe osobitnej žaloby žalovaného) bolo uznesením zo dňa 24.6.2019 konanie prerušené, avšak žalovaný túto procesnú situáciu sám zmenil späťvzatím žaloby v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 13C/14/2019 a uplatnením vzájomnej žaloby v tomto konaní.

27. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil procesným postupom podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p., a to ako v napadnutom vyhovujúcom výroku, tak aj v závislom výroku o trovách konania, majúcom správny základ vo výlučnom úspechu žalobkyne, s prihliadnutím na to, ako správne usúdil aj súd prvej inštancie, že príslušenstvo, vo vzťahu ku ktorému došlo k čiastočnému zastaveniu konania, nebola samostatným predmetom konania a tým pádom ani argumentačnej pozornosti strán.

28. Podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

29. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. V odvolacom konaní mala žalobkyňa plný procesný úspech, a preto jej v súlade s citovaným zákonným ustanovením vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný. Na tomto základe odvolací súd priznal žalobkyňi nárok náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).